

Reclassering

Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving naar de nazorg die de Reclassering verleent aan veroordeelden en personen die in aanraking zijn gekomen met de justitiële autoriteiten.

Reclassering

Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving naar de nazorg die de Reclassering verleent aan veroordeelden en personen die in aanraking zijn gekomen met de justitiële autoriteiten

Voorwoord

Voor u ligt het rapport genaamd 'Reclassering.' Het betreft een inspectieonderzoek naar de nazorg die de Reclassering verleent aan veroordeelden en personen die in aanraking zijn gekomen met de justitiële autoriteiten. Dit onderzoek geeft meer inzicht in de mate waarin de Reclassering is toegerust om nazorg te verlenen aan de doelgroep.

De reclassering speelt een belangrijke rol in het beperken van het risico op recidive en het begeleiden van personen die in aanraking zijn gekomen met justitie naar een verder leven zonder criminaliteit. Het is dan ook van groot belang dat de Reclassering haar taken adequaat uitvoert en hiervoor in voldoende mate toegerust is.

In dit onderzoek kijkt de Raad naar de wijze waarop de Reclassering invulling geeft aan haar wettelijke taak om nazorg te verlenen. In samenhang daarmee heeft de Raad ook gekeken naar de aspecten procedures, personeel, interne sturing, samenwerking en resultaten.

Uit het onderzoek blijkt onder andere dat de Reclassering vanwege met name het personeelstekort waarmee zij al jaren te kampen had, niet in voldoende mate was toegerust om nazorg te verlenen.

De Raad spreekt zijn dank uit aan de personen die een bijdrage hebben geleverd aan de realisatie van dit inspectieonderzoek.

DE RAAD VOOR DE RECHTSHANDHAVING

mr. M.R. Clarinda, voorzitter

mr. M.I. Koelewijn,

mr. E.R.A. Morillo

Colofon

Uitgever: Raad voor de Rechtshandhaving

Jaar: 2025

Maand: april

Plaats: Willemstad, Curaçao

Vindplaats Internet: www.raadrechtshandhaving.com

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	4
AFKORTINGENLIJST.....	5
SAMENVATTING EN AANBEVELINGEN	6
1. INLEIDING	8
1.2. DOELSTELLING.....	8
1.3. CENTRALE VRAAG	8
1.4. AFBAKENING VAN HET ONDERZOEK	8
1.5. TOETSINGSKADER.....	9
1.6. ONDERZOEKSAANPAK.....	9
1.7. LEESWIJZER	10
2. MAATSTAF EN BEVINDINGEN	11
2.1. NAZORG.....	11
2.2. PROCEDURES	17
2.3. PERSONEEL.....	18
2.4. INTERNE STURING.....	20
2.5. SAMENWERKING	21
2.6. RESULTATEN	23
3. ANALYSE EN BEANTWOORDING ONDERZOEKSVRAGEN	24
3.1. ANALYSE	24
3.2. BEANTWOORDING DEELVRAGEN EN ONDERZOEKSVRAAG	25
4. AANBEVELINGEN	27

Afkortingenlijst

FMA	Fundashon pa Maneho di Adikshon
OM	Openbaar Ministerie
OvJ	Officier van Justitie
SDKK	Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou
v.i.	Voorwaardelijke invrijheidstelling
WvSr	Wetboek van Strafrecht

Samenvatting en aanbevelingen

In dit rapport onderzoekt de Raad in hoeverre de Reclassering is toegerust om nazorg te verlenen aan veroordeelden en personen die in aanraking zijn gekomen met de justitiële autoriteiten.

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

In welke mate geeft de Reclassering invulling aan haar wettelijke taak om nazorg te verlenen?

Ter beantwoording van de centrale vraag zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. *In hoeverre is de Reclassering toegerust qua procedures en personeel om nazorg te verlenen?*
2. *In welke mate wordt op de taakuitvoering gestuurd?*
3. *In hoeverre werkt de Reclassering samen met andere instanties?*
4. *In hoeverre is managementinformatie beschikbaar?*

Hieronder volgt een korte weergave van de aspecten die de Raad heeft onderzocht.

Nazorg (toezicht en begeleiding)

Tekort aan personeel bij de Reclassering heeft tot gevolg: gebrek aan toezicht op de naleving van voorwaarden in de verlofperiode zonder elektronisch toezicht en geen begeleiding van de veroordeelden gedurende de gehele periode van v.i.

Naar het oordeel van de Raad is dit onacceptabel. Immers, door het verlenen van deze nazorg wordt ook de veiligheid van de samenleving gewaarborgd.

Procedures

De taken van de Reclassering in het kader van het verlenen van nazorg, zijn vastgelegd in werkprocedures.

De Raad vindt het positief dat de Reclassering werkprocessen heeft opgesteld en deze ook volgt, om de processen te stroomlijnen.

Personeel

In wederhoorfase heeft de Reclassering, de Raad te kennen gegeven dat per 01 november 2024, negen reclasseringswerkers zijn aangenomen. Opleiding/cursussen werden, aldus de Reclassering, ook gelet op het tekort aan personeel steeds vooruitgeschoven in afwachting op de aanvulling van het aantal medewerkers.

De Raad is verheugd dat ten tijde van wederhoor negen reclasseringswerkers zijn aangenomen bij de Reclassering, zodat daarmee het personeelstekort is opgeheven. Reclasseringswerkers moeten meer gelegenheid krijgen om deel te nemen aan relevante trainingen, workshops en conferenties.

Interne sturing

Binnen de Reclassering vindt sturing op twee niveaus plaats. Op operationeel niveau is er een teamchef die leidinggeeft aan de reclasseringswerkers. Op strategisch niveau stuurt het managementteam (= de directeur en de teamchefs) de medewerkers aan door regelmatig werkoverleggen te houden, zodat het

kan zien waar de medewerkers mee bezig zijn. Het managementteam van de Reclassering houdt besprekingen met de reclasseringswerkers over bijzondere zaken.

De Raad acht het positief dat het MT van de Reclassering onder meer een open communicatiecultuur hanteert en regelmatig werkoverleggen houdt.

Samenwerking

In verband met het verlenen van nazorg aan haar klanten, werkt de Reclassering samen met verschillende organisaties. Onder meer kan genoemd worden: het Ministerie van Justitie, het OM, de Jeugdreclassering, het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK), de Fundashon pa Maneho di Adikshon (FMA) en de Verslavingskliniek Brasami (Brasami). De Reclassering heeft geen samenwerkingsprotocol met de andere reclasseringsinstanties in het Koninkrijk. Wel heeft de Reclassering goede samenwerkingsafspraken met deze instanties.

Het is, naar het oordeel van de Raad, van belang dat de samenwerking met name met de FMA wordt geëvalueerd en bijgesteld om zo tot een optimale samenwerkingsvorm te komen.

Resultaten

In de jaarverslagen over de jaren 2018 tot en met 2022 ontbreekt cijfermatige informatie over onder meer: het aantal gesprekken en interventies die zijn uitgevoerd met klanten, de gemiddelde duur van begeleidingstrajecten het aantal huisbezoeken, het aantal contactmomenten per cliënt, het aantal overtredingen of delicten tijdens begeleiding, de mate van naleving van voorwaarden en afspraken over de effectiviteit van de begeleiding en toezicht op basis van herhaling van delicten. Volgens de Reclassering heeft het uitvoeren van de taken van Reclassering voorrang boven het registreren en bijhouden van statistiek.

De Raad gaat ervan uit dat met de indienstneming van nieuwe medewerkers, het bijhouden van statistiek door de Reclassering wordt opgepakt. Door het bijhouden van deze data kan de Reclassering de effectiviteit van haar interventies en begeleiding monitoren en waar nodig bijsturen.

Aanbevelingen aan de minister van Justitie

Voor de Reclassering:

- Draag zorg voor deskundigheidsbevordering van reclasseringswerkers.
- Bevorder de samenwerking met alle betrokken organisaties, de FMA en Brasami, al dan niet door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten/-protocollen.
- Hou toezicht op de naleving van de voorwaarden gedurende de gehele VI- en verlofperiode.
- Draag zorg voor het bijhouden van data.

1. Inleiding

De inspecties van de Raad voor de Rechtshandhaving (de Raad) hebben betrekking op de effectiviteit, de kwaliteit van de taakuitoefening en het beheer. De Raad heeft in zijn jaarplan voor 2023 opgenomen om een inspectie-onderzoek te verrichten over de Uitvoeringsorganisatie Reclassering Curaçao (Reclassering).

De Raad heeft in het inspectierapport *Reclassering op Curaçao* (2013) geconstateerd dat de onderlinge samenwerking tussen de betrokken organisaties, de afstemming van beleidsdoelstellingen en de bijscholing van personeel meer aandacht behoeven. Een goed toegeruste reclassering is immers van groot belang voor de preventie van criminaliteit en het terugdringen van recidive.

1.2. Doelstelling

Met een onderzoek naar de Reclassering gaat de Raad na in hoeverre de Reclassering is toegerust om nazorg te verlenen. De Raad zal eventuele knelpunten en tekortkomingen aankaarten en aanbevelingen doen ter kwaliteitsverbetering.

1.3. Centrale vraag

De centrale onderzoeksvraag luidt als volgt:

In welke mate geeft de Reclassering invulling aan haar wettelijke taak om nazorg te verlenen?

Ter beantwoording van de centrale vraag zijn de volgende deelvragen opgesteld:

1. *In hoeverre is de Reclassering toegerust qua procedures en personeel om nazorg te verlenen (paragraaf 2.2. en 2.3)?*
2. *In welke mate wordt op de taakuitvoering gestuurd (paragraaf 2.4)?*
3. *In hoeverre werkt de Reclassering samen met andere instanties (paragraaf 2.5.)?*
4. *In hoeverre is managementinformatie beschikbaar (paragraaf 2.6)?*

1.4. Afbakening van het onderzoek

Dit onderzoek heeft betrekking op de periode van 2014 tot en met 2024.

Met nazorg bedoelt de Raad de ondersteuning die de Reclassering biedt in de vorm van toezicht en begeleiding aan:

- veroordeelden na het uitzitten van een gevangenisstraf;
- veroordeelden aan wie een voorwaardelijke straf is opgelegd;
- niet-veroordeelden die in aanraking zijn gekomen met de justitiële autoriteiten.

1.5. Toetsingskader

Voor de beantwoording van de deelvragen is een toetsingskader opgesteld met behulp van de onderstaande bronnen:

Wet:- en regelgeving:

- het Wetboek van Strafvordering (artikel 111);
- het Wetboek van Strafrecht (artikelen 1:21,1:22, 1:32 en 1:33);
- de Landsverordening beginselen gevangeniswezen;
- het Reclasseringsbesluit 1953;
- de Ministeriële Beschikking Elektronisch Toezicht (paragraaf 5).

Beleid en overige relevante informatie:

- Jaarplan 2023 van de Reclassering.
- Jaarverslagen 2018, 2019, 2020, 2021 en 2022 van de Reclassering.
- Werkprocesbeschrijvingen van de Reclassering Curaçao.

Onderzoeksrapporten:

- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving 'Reclassering in Curaçao' (2013).
- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving 'Executie van strafvonnissen in Curaçao' (2014).
- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving 'Behandeling van personen met verslavingsproblematiek en psychische stoornis in de strafrechtsketen' (2016).
- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving 'Review onderzoek behandeling van personen met verslavingsproblematiek en psychische stoornis in de strafrechtsketen' (2019).
- Inspectieonderzoek van de Raad voor de Rechtshandhaving 'Executie van strafvonnissen in Curaçao' (2022).

1.6. Onderzoeksaanpak

Dit onderzoek is uitgevoerd aan de hand van literatuuronderzoek. Verder zijn de relevante (keten)partners geïnterviewd.

Het onderzoek is volgens onderstaande fasen uitgevoerd:

- 1) Oriëntatiefase:
Globale verdieping in de onderwerpen voor het bepalen van de insteek van het onderzoek en het schrijven van een plan van aanpak.
- 2) Deskresearch:
Literatuuronderzoek, uitwerking van het theoretisch/juridisch kader en voorbereiding van de interviews.
- 3) Dataverzameling:
Uitvoeren van interviews.
- 4) Analyse en rapportage:
Aan de hand van de hoofd- en deelvragen analyseren van de verzamelde informatie en opstellen van het concept inspectierapport.
- 5) Wederhoor en vaststelling:

De geïnterviewde personen en de minister van Justitie zijn in de gelegenheid gesteld om te reageren op de conceptrapportage. De opmerkingen zijn verwerkt in het rapport voor zover daar aanleiding toe was. Dit rapport is daarna ter vaststelling aan de raadsleden aangeboden.

1.7. Leeswijzer

Na dit inleidende hoofdstuk wordt in het tweede hoofdstuk ingegaan op de maatstaven¹ en de onderzoeksbevindingen. De analyse van de bevindingen en de beantwoording van de onderzoeksvraag en deelvragen worden in het derde hoofdstuk weergegeven. Hoofdstuk vier bevat de aanbevelingen aan de minister van Justitie.

¹ De maatstaven vloeien voort uit het Wetboek van Strafrecht en uit de procedures. Daarnaast zijn er maatstaven die door de Raad zelf zijn opgesteld op basis van best practices.

2. Maatstaf en bevindingen

2.1. Nazorg

Maatstaf

Volgens de wet is de Reclassering de aangewezen instantie voor het verlenen van hulp en steun aan veroordeelden en voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van bijzondere voorwaarden (artikel 1:18 WvSr).

Toezicht

De Reclassering houdt volgens de wet toezicht op:

- De naleving van de bijzondere voorwaarden bij de Voorwaardelijke Invrijheidsstelling (v.i.) (artikel 1:33, eerste lid WvSr) en bij voorwaardelijke straffen (artikel 1:22, eerste lid WvSr).
- Veroordeelden die in de verlofperiode zijn. De verlofperiode vangt aan met het elektronische toezicht (artikel 3, tweede lid Beschikking Elektronisch Toezicht).

Het houden van toezicht op veroordeelden met v.i. en verlof kan door toepassen van onder meer de volgende interventies:

- Het afleggen van huisbezoeken om te controleren of de veroordeelde zich aan de gestelde voorwaarden houdt;
- Het regelmatig voeren van gesprekken met de veroordeelde om de voortgang te bespreken en eventuele problemen te signaleren;
- Het rapporteren aan het Openbaar Ministerie (OM) over de voortgang van het toezicht.

Begeleiding

Ook moet de Reclassering volgens de wet begeleiding bieden, onder meer aan:

- Veroordeelden bij de naleving van de bijzondere voorwaarden in geval van v.i. (artikel 1:33, tweede lid WvSr)².
- Veroordeelden bij de naleving van de voorwaarden opgelegd in een vonnis, waarbij een voorwaardelijke straf is opgelegd (artikel 1:22, tweede lid WvSr).
- Veroordeelden die in de verlofperiode zijn, waaronder ook de veroordeelden die onder elektronisch toezicht zijn gesteld (artikel 8, tweede lid van de Beschikking Elektronisch Toezicht).
Verdachten van wie de voorlopige hechtenis onder voorwaarden op grond van artikel 111 van het Wetboek van Strafvordering is geschorst.
- Niet-veroordeelde personen, die door het plegen van een strafbaar feit in aanraking zijn gekomen met justitie.

² Als voorwaarde kan onder meer worden gesteld de opname van de veroordeelde in een inrichting ter verpleging en/of de verplichting zich onder behandeling te stellen van een deskundige of zorginstelling.

Bevindingen

Toezicht

Toezicht op naleving van voorwaarden bij de v.i. en bij de voorwaardelijke straffen

Vanwege het tekort aan personeel (zie hierover verder paragraaf 2.3) is de Reclassering niet in staat om gedurende de hele periode van v.i. toezicht te houden op de naleving van voorwaarden, ondanks het feit dat dit haar wettelijke taak is. Voorts is het voor de Reclassering niet mogelijk om toezicht te houden op veroordeelden met een v.i. die, zonder de Reclassering hiervan op de hoogte te stellen, metterwoon naar het buitenland vertrekken. Als de Reclassering kennis hiervan draagt en het gaat om een land binnen het Koninkrijk, dan wordt de Reclassering in het land waar de persoon zich gaat vestigen gevraagd om het toezicht over te nemen.

De Reclassering houdt ook toezicht op voorwaardelijk veroordeelden, indien dit als verplichting in het vonnis is opgenomen. De intensiteit van het toezicht hangt af van de persoon van de veroordeelde en de voorwaarden die de rechter in het vonnis heeft opgelegd.

Toezicht op naleving van voorwaarden in de verlofperiode

Een gedetineerde die is veroordeeld tot een onvoorwaardelijke vrijheidsstraf kan in aanmerking komen voor verlof (artikel 3, eerste lid, van de Beschikking ET). Het verlof wordt aangevangen onder voorwaarde van ET (artikel 3, tweede lid, van de Beschikking ET). Het ET duurt op grond van artikel 9, derde lid, van de Beschikking ET maximaal zes maanden. Nadat de periode van het ET is verstreken, duurt het verlof voort of vangt de v.i. aan. Met name in gevallen waarbij een persoon een lange gevangenisstraf opgelegd heeft gekregen, duurt het verlof maximaal 12 maanden voort, alvorens de v.i. begint.

In de verlofperiode houdt de Reclassering toezicht op de volgende manier.

De reclasseringswerker doet een intakegesprek en legt een huisbezoek af. Als de onder elektronisch toezicht gestelde de voorwaarde overtreedt dat hij na een bepaald tijdstip thuis moet zijn en de strongroom van het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou (SDKK) een melding krijgt, wordt de Reclassering hiervan op de hoogte gesteld. De Reclassering neemt vervolgens telefonisch contact op met betrokkene. Dan toetst de reclasseringswerker of betrokkene zich wel of niet rechtmatig buiten zijn woning bevond. Indien betrokkene onrechtmatig buiten was, krijgt hij een schriftelijke waarschuwing met een aantal strafpunten. Bij het bereiken van 50 strafpunten wordt door de Reclassering een verzoek ingediend voor een vroegtijdige beëindiging van het elektronisch toezicht, met een terugplaatsing in het Sentro di Detenshon i Korekshon Kòrsou. Van elk gesprek wordt een verslag gemaakt.

Voor wat betreft het toezicht in de verlofperiode zonder ET zijn er knelpunten. In principe vallen de veroordeelden ook in deze periode onder het toezicht van de Reclassering. Echter, vanwege gebrek aan personeel kan de Reclassering dit toezicht niet uitoefenen en zijn deze veroordeelden als het ware vrij. Als de veroordeelde zelf de Reclassering benadert voor hulp en steun dan zorgt de Reclassering er toch voor om een reclasseringswerker in te zetten om toezicht te houden op de veroordeelde. Als de veroordeelde tijdens de verlofperiode in verzekering wordt gesteld, dan komt deze persoon weer in beeld omdat de Reclassering door het OM op de hoogte wordt gesteld van de in verzekeringstelling.

Gedurende een lopend toezicht rapporteert de Reclassering aan het OM. De Reclassering en het OM hebben afgesproken dat de Reclassering in onderstaande gevallen over het toezicht rapporteert aan het OM.

1. Aan het eind van de toezichtperiode, nadat het toezicht positief is verlopen.

2. Als het toezicht niet goed verloopt. In dat geval stopt de Reclassering met het toezicht en stuurt een negatief afloopbericht op naar het OM.
3. Wanneer personen tijdens het toezicht worden aangehouden, wordt de informatie over het verloop van hun toezicht meegenomen in het vroeghulprapport dat door de Reclassering wordt opgesteld.
4. In schorsingsgevallen wordt doorgaans een reclasseringsrapport opgemaakt waarin de stand van zaken is opgenomen.
5. Wanneer het OM expliciet naar de stand van zaken over het verloop van een toezicht in een bepaalde zaak vraagt.

Interventies

De interventies zijn huisbezoek en gesprekken met betrokkenen. De Reclassering stelt begeleidingstrajecten op en voert deze ten behoeve van de hulpverlening uit. Voorts verzorgt zij trainingen ten behoeve van vorming en/of gedragsverandering. De organisatie rapporteert in de afgesproken gevallen aan het OM over de voortgang van het toezicht.

Toezicht op veroordeelden in het buitenland

Voor het behouden van het toezicht op de veroordeelden die de Reclassering in kennis stellen van hun vertrek naar een ander land binnen het Koninkrijk, is er samenwerkingsprotocol genaamd 'Protocol inzake werkafspraken aangaande de overdracht van toezicht en werkstraffen door Reclasseringsorganisaties binnen het Koninkrijk der Nederland'. Dit protocol is in april 2018 getekend en geldt voor Reclassering Nederland en de reclasseringsorganisaties in het Caribisch deel van het koninkrijk. Het is de bedoeling dat dit protocol in maart 2025 wordt geëvalueerd en indien nodig, aangepast.

Begeleiding

Uit het onderzoek blijkt dat de Reclassering begeleiding biedt aan veroordeelden en aan niet-veroordeelden die die door het plegen van een strafbaar feit in aanraking zijn gekomen met justitie.

De Reclassering heeft haar begeleidingstaken op de volgende manier ingedeeld:

- vrijwillige begeleiding en
- verplichte begeleiding.

Vrijwillige begeleiding

Personen die bekend staan bij de Reclassering omdat zij in het verleden zijn veroordeeld en daardoor onder begeleiding van de Reclassering waren gesteld, benaderen de Reclassering soms voor vrijwillige begeleiding.

Dagelijks heeft één reclasseringswerker de zogeheten bureaudag. Die reclasseringswerker is dan verantwoordelijk voor het behandelen van alle telefoontjes en personen die zonder een afspraak binnenlopen voor begeleiding. Hij/zij evalueert de hulpvraag. Het kan gaan om bijvoorbeeld een ouder die een verslaafd kind heeft dat thuis voor overlast zorgt of een recent afgestrafte die niet weet hoe hij een brief moet schrijven voor instanties. Het MT van de Reclassering verdeelt de zaken onder de reclasseringswerkers die deze dan afhandelen. Meestal is de begeleiding van de personen die zich vrijwillig aanmelden bij de Reclassering van relatief korte duur, tussen een week à drie maanden, waarna de zaak kan worden afgerond.

Verplichte begeleiding

De grondslag voor deze categorie begeleiding is een vonnis of een beschikking en kan uitlopen tot drie jaar (conform de opgelegde proeftijd). Doorgaans is het zo dat de Reclassering gedurende het eerste jaar na vonniswijzing actief aan de slag gaat met de begeleiding. Later wordt de persoon iets vrijer gelaten en wordt de verdachte of veroordeelde slechts gemonitord.

Onder verplichte begeleiding valt:

- Begeleiding van veroordeelden bij de naleving van voorwaarden in geval van v.i.
- Begeleiding van veroordeelden bij de naleving van voorwaarden in verband met voorwaardelijke straffen.
- Begeleiding van veroordeelden in de verlofperiode, waaronder begeleiding van onder elektronisch toezicht gestelden.
- Begeleiding van verdachten bij de schorsing van de voorlopige hechtenis (artikel 111 WvSv).
- Begeleiding van de veroordeelden die opgenomen zijn in de verslavingskliniek Brasami (Brasami).

Deze twee vormen van begeleiding hebben twee varianten die de Reclassering kan toepassen te weten: de normale begeleiding en de intensieve begeleiding.

Normale begeleiding

De normale begeleiding wordt door de Reclassering aangeboden aan veroordeelden die geen meervoudige problematiek hebben.

Intensieve begeleiding

Bij intensieve begeleiding gaat het om veroordeelden die extra begeleiding nodig hebben, omdat zij problemen vertonen op meerdere leefgebieden, die een risico vormen voor recidive. De reclasseringswerkers helpen deze veroordeelden met basisvoorzieningen. Het gaat hier bijvoorbeeld om het maken van afspraak met hulpverleners en het ervoor zorgen dat de veroordeelde gemaakte afspraken met de hulpverleners nakomt.

Nieuw begeleidingsproject

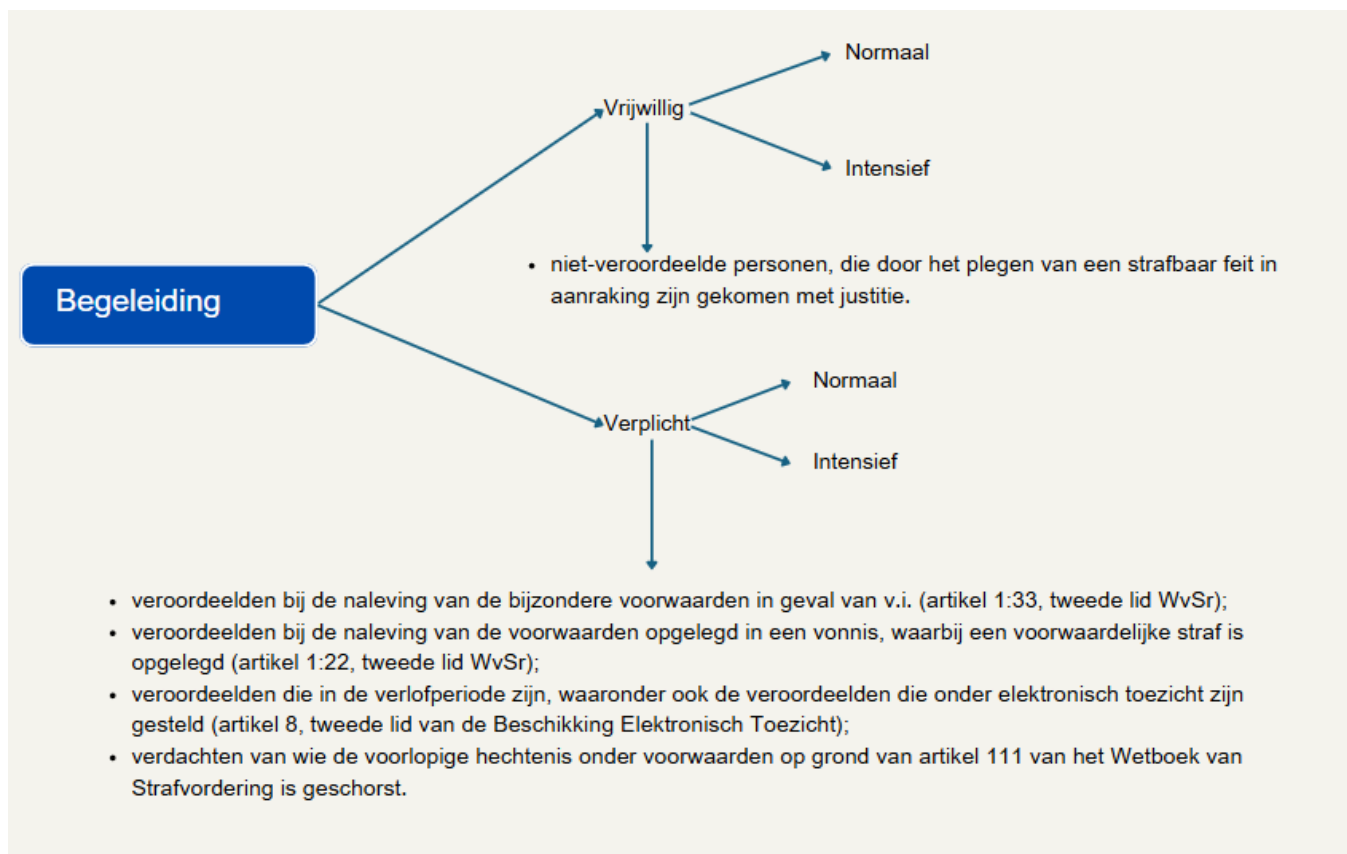
Tijdens het onderzoek heeft de Reclassering het project 'Na kaminda pa mi trabou' gelanceerd. Het doel van dit project is resocialisatie van delict plegers door hen naar arbeid te leiden en zo toe te werken naar vermindering van de criminaliteitscijfers. Het project beoogt een forse recidivevermindering onder de groep werkloze klanten van de Reclassering tussen de 18 en 45 jaar die een justitieel achtergrond hebben. Het is de bedoeling dat de Reclassering bemiddelt en intensieve begeleiding biedt aan veroordeelden na het uitzitten van hun straf of aan de veroordeelden die op vrije voeten zijn gesteld zodat zij aan een baan kunnen komen. Zij leren verschillende vaardigheden: hoe zij moeten solliciteren, vorming over sociale vaardigheden en agressieregulatie. In een jaar tijd zullen 30 personen aan een baan moeten worden geholpen. Het project heeft een duur van twee jaren. Tijdens die periode worden twee medewerkers van de Reclassering voor een halve week op het project gezet.

In het kader van het project krijgen de deelnemers intensieve begeleiding zowel in groepsverband als individueel, zodat een gedeelte van de nazorg die de Reclassering moet verlenen wordt overgenomen. De organisatie Junior Chamber International Involvement of Bandariba (oftewel JCI IOBA) heeft de Reclassering een database met 25 à 30 werkgevers verschaft. Deze werkgevers zijn bereid om klanten

van de Reclassering als werknemers aan te nemen. Nadat de deelnemers het project hebben afgerond en een baan hebben gekregen, verleent de Reclassering hun nazorg voor de duur van een jaar.

Schematisch

De taak van de Reclassering om veroordeelden en niet-veroordeelden te begeleiden kan schematisch als volgt worden weergegeven.

Begeleiding in verband met VI

De Reclassering kan vanwege het personeelstekort in verband met de begeleiding bij de naleving van de voorwaarden (zie hierover paragraaf 2.3) de veroordeelden evenmin gedurende de gehele periode van de v.i. begeleiden.

Voor wat betreft veroordeelden die zich elders binnen het Koninkrijk willen vestigen is voorzien in de begeleiding door een samenwerkingsprotocol tussen de reclasseringsinstellingen in het Koninkrijk. Als een voorwaardelijk in vrijheid gestelde zich in het buitenland wilt vestigen en de Reclassering hiervan kennis heeft genomen, dan draagt de Reclassering de zaak over aan de Reclasseringsinstelling in het land waar de voorwaardelijk in vrijheid gestelde zich wil gaan vestigen. De begeleiding wordt dan overgenomen door de betreffende Reclasseringsinstelling. Na afloop van de periode van v.i. stuurt de desbetreffende Reclasseringsinstelling een afloopbericht naar Reclassering Curaçao. Met deze informatie aangevuld met informatie waarover Reclassering Curaçao zelf beschikt, stelt Reclassering Curaçao een afloopbericht op voor het OM. Eén van de voorwaarden waaraan een veroordeelde moet voldoen om aan een reclasseringsinstelling in het buitenland te worden overgedragen is dat die persoon

banden moet hebben met het land waarnaar hij emigreert. In de praktijk worden meer veroordeelden overgedragen aan Reclassering Curaçao dan andersom het geval is.

Begeleiding veroordeelden opgenomen in een inrichting ter verpleging (Brasami)

De Reclassering begeleidt ook haar klanten die voor hun verslaving ter behandeling in Brasami zijn opgenomen. De reclasseringswerkers gaan, aldus de geïnterviewden van de Reclassering, een keer per maand naar Brasami om te controleren hoe het met de voor behandeling opgenomen klanten van de Reclassering gaat. Na een verblijf van een jaar in Brasami worden zij ontslagen en blijven zij onder begeleiding van de Reclassering. Reclassering stelt dat de cliënten die opgenomen worden in Brasami vanwege hun verslavingsprobleem, onder de zorg van Brasami vallen omdat het traject bij en de reclassering niet op gang kan komen vanwege hun verslaving. De Reclassering heeft Brasami in het verleden benaderd om ook gedurende het verblijf van de cliënt in Brasami, in beeld te blijven om zo aan de vertrouwensband met de cliënt te werken. Het was naar aanleiding van deze aanzet dat de Reclassering en Brasami tot samenwerkingsafspraken zijn gekomen. Deze afspraken liepen goed en de Reclassering en Brasami hadden geregeld overlegmomenten. Door interne veranderingen in Brasami, waaronder verandering van leiding, vertrek van de contactpersoon zijn deze afspraken verwaterd. Met de nieuwe leiding is afgesproken dat deze werkafspraken weer gereviseerd zullen worden.

Begeleiding in verband met voorwaardelijke straffen

Wanneer de Reclassering de vonnissen van de personen die tot een voorwaardelijke straf zijn veroordeeld van het OM krijgt, benaderen de reclasseringswerkers deze personen en maken afspraken voor de begeleiding. Deze procedure verloopt volgens het werkproces 'Begeleiding' (zie paragraaf 2.2.).

Begeleiding in verband met verlofperiode (Elektronische Toezicht)

Deze begeleiding begint op het moment dat de veroordeelde gekoppeld wordt aan een enkelband. Een reclasseringswerker stelt het programma voor de begeleiding op, welk de gedetineerde zowel binnen- als buitenshuis moet volgen. Bijvoorbeeld, het kan zijn dat de veroordeelde trainingen moet volgen, naar het werk moet gaan en/of naar de psycholoog moet gaan.

De begeleiding die de Reclassering biedt is mede gebaseerd op haar bevindingen in het voorlichtingsrapport dat voor de behandeling van de rechtszaak ter terechtzitting is opgemaakt en het begeleidingsplan dat op maat voor de specifieke cliënt wordt opgemaakt. Op het moment dat de veroordeelde onder elektronisch toezicht wordt gesteld, houdt de reclasseringswerker opnieuw een intakegesprek en legt ook huisbezoek af.

Begeleiding in verband met schorsing voorlopige hechtenis

Bij schorsing van de voorlopige hechtenis, krijgen verdachten soms een meldingsplicht. Zij moeten zich op de vastgestelde datum melden bij de Reclassering. Wanneer de verdachten zich bij de Reclassering melden, informeert de Reclassering het OM hiervan. Daarna start het begeleidingstraject door de Reclassering.

Ook wanneer verdachten zich niet melden bij de Reclassering, wordt het OM hiervan door de Reclassering op de hoogte gebracht zodat de schorsing van de voorlopige hechtenis kan worden opgeheven. Verdachten waarvan de voorlopige hechtenis wordt geschorst zonder een meldingsplicht worden door de Reclassering uitgenodigd voor een gesprek om afspraken te maken over de begeleiding.

Begeleiding niet-veroordeelden

Personen die bekend staan bij de Reclassering omdat zij in het verleden zijn veroordeeld en daardoor onder begeleiding van de Reclassering waren gesteld, benaderen de Reclassering soms voor vrijwillige begeleiding.

Dagelijks heeft één reclasseringswerker de zogeheten bureaudag. Die reclasseringswerker is dan verantwoordelijk voor het behandelen van alle telefoontjes en personen die zonder een afspraak binnenlopen voor begeleiding. Hij/zij evalueert de hulpvraag. Het kan gaan om bijvoorbeeld een ouder die een verslaafd kind heeft dat thuis voor overlast zorgt of een recent afgestrafte die niet weet hoe hij een brief moet schrijven voor instanties. Het MT van de Reclassering verdeelt de zaken onder de reclasseringswerkers die deze dan afhandelen. Meestal is de begeleiding van de personen die zich vrijwillig aanmelden bij de Reclassering van relatief korte duur, tussen een week à drie maanden, waarna de zaak kan worden afgerond.

Afloopberichten

Er wordt, volgens de Reclassering, door het OM geen gevolgen verbonden aan haar afloopberichten vanwege het niet voldoen aan de voorwaarden verbonden aan de verplichte begeleiding, waardoor het lijkt alsof deze begeleiding een vrijwillig karakter heeft. Er wordt daardoor ook geen signaal naar buiten gegeven aan andere veroordeelden dat zij moeten voldoen aan de opgelegde voorwaarden. Dit, terwijl het nakomen van de voorwaarden een gedwongen karakter heeft. Bovendien, door geen gevolgen te verbinden aan negatieve afloopberichten, raken de reclasseringswerkers gedemotiveerd in het opmaken van afloopberichten, aldus de geïnterviewde van de Reclassering. Het OM stelt dat wanneer het een negatief afloopbericht van de Reclassering krijgt, de OvJ over kan gaan tot het aanbrengen van de zaak voor de rechter. Dat lukt, aldus het OM, soms niet vanwege de beperkte zittingscapaciteit. Het was de bedoeling van het OM om zittingen te houden specifiek voor de gevallen waarin het OM een negatief afloopbericht heeft ontvangen, maar dat lukt niet omdat de afloopberichten verspreid binnenkomen bij het OM. Als voorbeeld vermeldt het OM dat het tot in oktober 2024 in totaal acht afloopberichten heeft ontvangen. Van dit aantal heeft het OM in februari twee positieve afloopberichten ontvangen, in de maand april wederom twee afloopberichten, waarvan een positief en een negatief, een positieve afloopbericht in juni, drie positieve afloopberichten in juli en in de maand augustus een negatief afloopbericht. De twee negatieve afloopberichten zijn doorgestuurd naar de zaaksofficier, de betrokken parketsecretaris en de OvJ belast met de Reclassering.

2.2. Procedures

Maatstaf

Om de processen toezicht en begeleiding (nazorg) uit te voeren is het noodzakelijk om de procedures op schrift te stellen. Het hanteren van procedures structureert en stroomlijnt de werkwijze en bevordert de consistentie.

Bevindingen

De taken van de Reclassering in het kader van het verlenen van nazorg, zijn vastgelegd in werkprocedures. Bij het verlenen van nazorg volgt de Reclassering de beschreven procedures. Deze

werkprocedures dienen voor de Reclassering als basis om de kwaliteit en de continuïteit van het werk te kunnen garanderen en om resultaten te boeken. Nazorg door de Reclassering bij elektronisch toezicht, bij voorwaardelijk in vrijheid gestelden, bij verlof en bij voorwaardelijke veroordeling bestaat uit het helpen van de cliënt bij het vinden van werk, het regelen van huisvesting, hulp bij het omgaan met geldproblemen, het bieden van psychische ondersteuning en het voorkomen van terugval in crimineel gedrag.

Om aan de taken vorm en structuur te geven heeft de Reclassering een werkproces 'Begeleiding' opgesteld. Volgens dit werkproces verrichten de reclasseringswerkers -in het kort- de navolgende activiteiten:

- Uitnodigen van de klanten;
- Verrichten van dossieronderzoek en opstellen van een concept plan van aanpak;

Er zijn procedures beschreven voor het geval de klant niet komt opdagen. Deze procedures zijn:

- Versturen van een tweede oproep.
- Afleggen van huisbezoek.
- Het OM schriftelijk te kennen geven dat het contact met cliënt wordt afgesloten (bij het voor de derde keer niet komen opdagen van de cliënt).
- Houden van een eerste gesprek en maken van een vervolgspraak.
- Regelen van organisatorisch gedeelte begeleiding en afspraken maken voor de uitvoeringsfase van et plan van aanpak.
- Houden van een tweede gesprek.
- Tenminste elke twee weken contact houden met de cliënt.
- Een keer per maand contact houden met hulpverleningsinstanties om de voortgang te peilen.
- Informeren van het OM bij vroegtijdige beëindiging van de begeleiding en aan het eind van de begeleidingsperiode.

2.3. Personeel

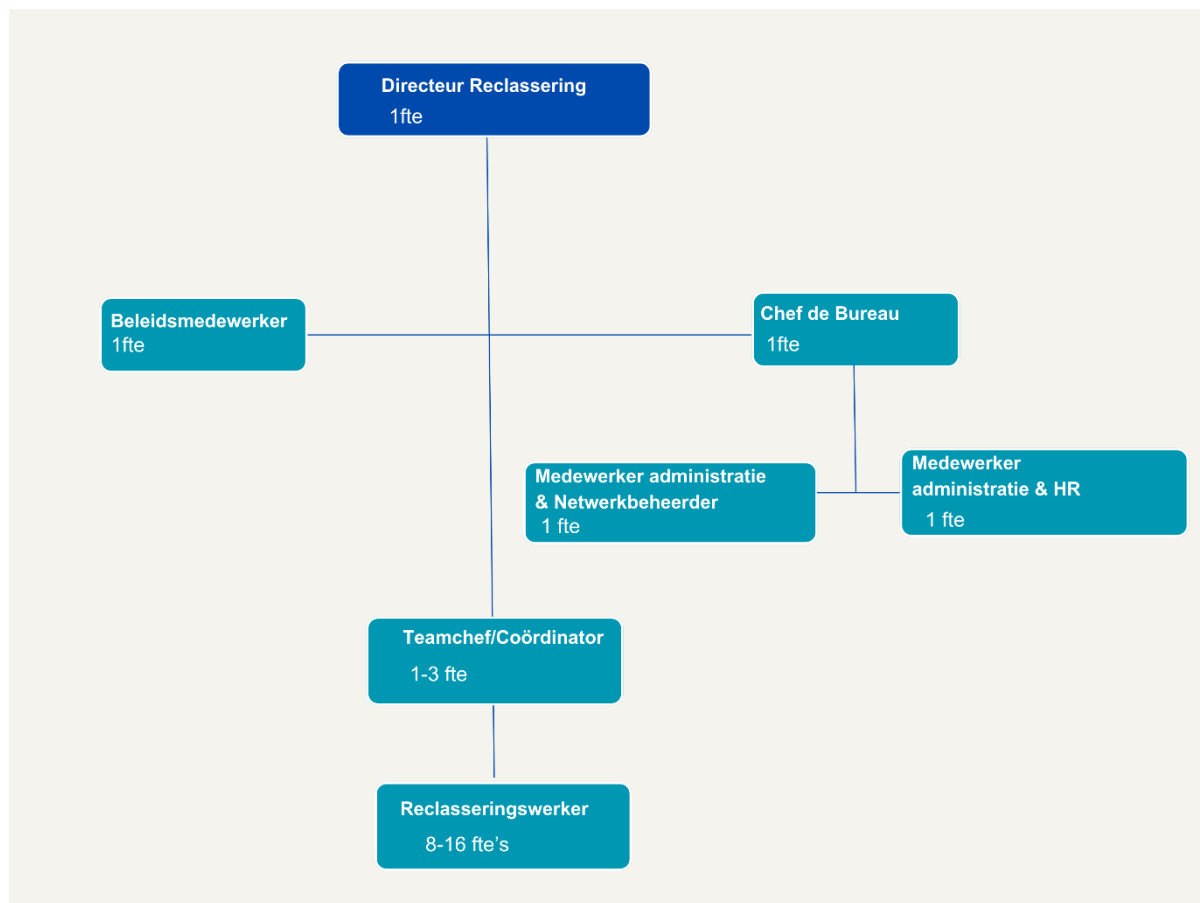
Maatstaf

Om nazorg te verlenen, is het voor de Reclassering belangrijk om te beschikken over voldoende personeel. Het personeel moet gekwalificeerd zijn en moet beschikken over de juiste kennis, vaardigheden en ervaring om de cliënt adequaat te ondersteunen. Door regelmatig bijgeschoold te worden en op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen in het vakgebied, kan het personeel effectief en professioneel nazorg verlenen.

Bevindingen

Organisatiestructuur

De organisatiestructuur van de Reclassering werd in het jaar 2009 door de Raad van ministers geaccordeerd. De organisatiestructuur van de Reclassering met de daaraan verbonden functiebenamingen ziet er als volgt uit³:

Formatie en bezetting

Ten tijde van het onderzoek beschikte de Reclassering over in totaal 12 personeelsleden, te weten: een directeur, een chef de bureau, een medewerker netwerkbeheer, een administratief medewerker, drie teamchefs en vijf reclasseringswerkers. Eind 2022 was een vacature opengesteld om reclasseringswerkers te werven. In april 2023 vond de werving en selectieprocedure plaats. Vijf potentiële nieuwe medewerkers namen deel aan een psychologisch onderzoek. Van deze vijf personen is uiteindelijk één in dienst getreden bij de Reclassering. De anderen zijn gelet op de lange duur van de procedure afgehaakt. Het personeelsverloop is hoog; dit hoofdzakelijk vanwege de hoge werkdruk bij de reclassering. Tijdens de 'jobfair' dat in het begin van 2024 werd gehouden zijn reclasseringswerkers geworven. De minister van Justitie heeft toegezegd dat vóór het einde van 2024 negen reclasseringswerkers zullen worden aangenomen.

In wederhoorfase heeft de Reclassering, de Raad te kennen gegeven dat per 01 november 2024, negen reclasseringswerkers zijn aangenomen.

³ Jaarplan 2023 Reclassering

Onderstaand tabel geeft de bezetting van de Reclassering weer.

Directeur	1
Chef de Bureau	1
Medewerker administratie & netwerkbeheerder	1
Medewerker administratie & HR	1
Teamchef	3
Reclasseringswerker	14
Totaal aantal personeelsleden per 1 november 2024	21

Opleiding/deskundigheidsbevordering

In 2023 hebben drie reclasseringswerkers een cursus gevolgd om training te geven aan daders van relationeel geweld. Deze cursus werd gegeven door een reclasseringswerker van Reclassering Bonaire. Veel voorgenomen/geplande opleiding/cursussen in het kader van deskundigheidsbevordering vinden geen doorgang vanwege het tekort aan financiële middelen op de begroting⁴. Genoemde opleiding/cursussen worden, aldus de Reclassering, ook gelet op het tekort aan personeel steeds vooruitgeschoven in afwachting op de vervulling van de openstaande vacaturesaanvulling van het aantal medewerkers.

2.4. Interne sturing

Maatstaf

Interne sturing van reclasseringswerkers is noodzakelijk zodat middelen en tijd efficiënt worden ingezet, wat de effectiviteit van de nazorg ten goede komt. Interne sturing heeft betrekking op de begeleiding van medewerkers binnen de Reclassering. Interne sturing omvat onder meer het opstellen van doelen en prioriteiten, het monitoren van prestaties en het bieden van ondersteuning en coaching aan medewerkers.

Bevindingen

Binnen de Reclassering vindt sturing op twee niveaus plaats. Op operationeel niveau is er een teamchef die leidinggeeft aan de reclasseringswerkers. De reclasseringswerkers worden door de teamchef begeleid zodat ze gemaakte werkafspraken kunnen nakomen. Op strategisch niveau stuurt het managementteam (= de directeur en de teamchefs) de medewerkers aan door regelmatig werkoverleggen te houden, zodat het de inzet van de medewerkers kan monitoren. Het managementteam van de Reclassering houdt besprekingen met de reclasseringswerkers over bijzondere zaken, de zogenaamde Casuïstiek Reclassering oftewel CARE. Daarnaast kunnen de reclasseringswerkers te allen tijde binnenlopen bij het managementteam om gevallen of lopende zaken die zij nodig achten, te bespreken.

Tijdens de werkoverleggen gaat het managementteam ook na wat de reclasseringswerkers nodig hebben om hun werkzaamheden optimaal te kunnen verrichten.

⁴ Jaarplan 2023 Reclassering

2.5. Samenwerking

Maatstaf

Samenwerking met andere instanties, zoals hulpverleningsorganisaties, bevordert een effectief toezicht op klanten en begeleiding van de klanten. Door samen te werken kunnen instanties de klanten een meer integrale aanpak bieden en ervoor zorgen dat zij de benodigde ondersteuning krijgen om succesvol te re-integreren in de samenleving en daardoor het risico op recidive te verkleinen.

Bevindingen

In verband met het verlenen van nazorg aan haar klanten, werkt de Reclassering samen met verschillende organisaties. Onder meer kan genoemd worden: het Ministerie van Justitie, het OM, de Jeugdreclassering, het SDKK, de Fundashon pa Maneho di Adikshon (FMA) en Brasami.

De Reclassering heeft goede samenwerkingsafspraken met de reclasseringsinstanties in het Koninkrijk. Zodra er ergens in het Koninkrijk een training is, wordt de Reclassering daarvan op de hoogte gesteld en kan zij daaraan meedoen. Een voorbeeld van goede samenwerkingsafpraak is dat de nieuwe reclasseringswerkers begin 2025 training krijgen van een reclasseringswerker van Reclassering BES,

Het Ministerie van Justitie

Er vinden regelmatig directeuren overleggen plaats tussen het Ministerie van Justitie en de Reclassering. Daarbij zijn zowel de minister van Justitie en de Sector Directeur Justitiële zorg executie en resocialisatie aanwezig.

OM

De Reclassering heeft een zeer goede samenwerking met de Officier van Justitie (OvJ) belast met de Reclassering. Om de drie à vier maanden zit deze OvJ samen met het managementteam van de Reclassering, waarbij er afspraken worden gemaakt. De Reclassering heeft daarnaast frequent telefonisch contact met de OvJ.

Jeugdreclassering

De Reclassering werkt samen met de jeugdreclassering met name wanneer een zaak van de jeugdreclassering moet worden doorverwezen. Dit vindt plaats wanneer de jeugdige meerderjarig is geworden. Die samenwerking gaat volgens de Reclassering goed.

SDKK

Uit het onderzoek blijkt dat de samenwerking tussen het personeel van het SDKK en dat van de Reclassering goed verloopt. De geïnterviewde van de Reclassering meent dat werkprocedures en samenwerkingsprotocollen moeten worden opgesteld om het werk beter te structureren.

FMA

Er is een werkproces 'Verwijzing verslaafde reclasseringscliënten'. Volgens dit werkproces moet de Reclassering om de twee maanden overleggen met de FMA. Ten tijde van het onderzoek gebeurde dit nog niet. De Reclassering probeert dit weer op te pakken. Hiervoor is binnen de Reclassering een interne contactpersoon aangewezen. De reclasseringsmedewerkers kunnen bij deze contactpersoon terecht

wanneer er knelpunten zijn die een belemmering vormen voor de voortgang/afspraken tussen de Reclassering en de FMA.

Personen/veroordeelden met een verslavingsprobleem, veelal verslaving aan verdovende middelen, worden door de reclasseringswerker, conform het genoemde werkproces naar de FMA doorverwezen voor een ambulant traject. Deze samenwerking verloopt aldus de Reclassering goed.

De geïnterviewde van de FMA is echter van mening dat de FMA sneller en vaker contact moet opnemen met de Reclassering wanneer er geen contact kan worden gelegd met een klant die door de Reclassering naar FMA is doorverwezen.

De Reclassering stelt dat zij zorgt voor het maken van een afspraak voor de cliënt bij de FMA. De Reclassering kan niet garant staan dat de cliënt zich ook meldt bij deze afspraak. Het gaat namelijk om cliënten die "gedwongen" worden om naar de FMA te gaan en/of om contact te hebben met de Reclassering. Van de FMA wordt daarom juist verwacht dat zij aangeven dat de cliënt niet is komen opdagen en/of niet bereikbaar is. Wanneer dit aan de Reclassering wordt doorgegeven, wordt door de Reclassering getracht om in contact te komen met de cliënt. In veel gevallen zijn deze cliënten ook voor de Reclassering onbereikbaar; juist omdat zij weten dat zij een afspraak niet zijn nagekomen. De Reclassering stelt dat zij open staat voor speciale behoeftes of plannen om de cliënten beter te kunnen dienen.

De Reclassering heeft een samenwerking met de Vereniging Veilig Verkeer Curaçao voor het verzorgen van een training gericht aan personen die zich schuldig hebben gemaakt aan overtredingen/misdrijven in het verkeer. Wanneer de Reclassering constateert dat de misstap te maken heeft met enige vorm van verslaving/misbruik van middelen (ook alcohol), dan worden deze personen doorverwezen naar de FMA, aldus de Reclassering.

De Reclassering geeft te kennen dat contact/begeleiding van cliënten die een misstap in het verkeer hebben gemaakt, voor de Reclassering een nieuwe/extra/aanvullende taak is, die recentelijk aan de Reclassering werd toebedeeld. Het was pas in het jaar 2022 dat de Reclassering, na overleg met het OM, voor het eerst verkeerszaken kreeg. Dit gebeurde nadat de Reclassering samen met de Vereniging Veilig Verkeer Curaçao een training op maat opmaakte voor deze personen, welke training door de Vereniging Veilig Verkeer Curaçao wordt verzorgd.

Brasami

De taken die de Reclassering uitvoert in verband met de begeleiding van haar klanten (zoals vermeld in paragraaf 2.2.1), te weten onder meer het bezoeken van haar klanten bij Brasami, vinden plaats in het kader van de concrete samenwerkingsafspraken die tussen de Reclassering en Brasami zijn gemaakt.

De Reclassering vindt dat de samenwerking goed verloopt, omdat bijvoorbeeld de vonnissen samen worden besproken en afspraken worden gemaakt over de opnamedatum van de reclasseringsklanten. De organisatie vindt het een goede zaak dat Brasami een begeleidingsplan op maat opstelt voor alle klanten. De nieuwe leiding van Brasami heeft een eerste gesprek gevoerd met de Reclassering, voor de revisie van reeds gemaakte afspraken.

De minister stelt in de wederhoorfase dat de evaluatie van werkprocedures en overlegstructuren met samenwerkingspartners, waaronder het SDKK en de FMA, in 2025 prioriteit krijgt.

2.6. Resultaten

Maatstaf

De begeleiding van de Reclassering moet zich richten op het ondersteunen van zowel veroordeelden als niet-veroordeelden. Het doel hiervan is om deze groepen personen te helpen bij het opbouwen van een nieuw leven en het voorkomen van recidive. Andere essentiële aspecten van de begeleiding door de Reclassering zijn onder meer het bieden van hulp bij het vinden van werk, bij het opbouwen van een sociaal netwerk en bij het omgaan met eventuele problemen zoals verslaving of schulden.

Om te beoordelen of de beoogde resultaten zijn behaald is het nodig om zoveel mogelijk (management)informatie te vergaren. Dit vergt dat de Reclassering verschillende cijfers bijhoudt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Aantal klanten dat enige vorm van begeleiding ontvangt;
- Aantal gesprekken en interventies die zijn uitgevoerd met klanten.
- Gemiddelde duur van begeleidingstrajecten.
- Aantal huisbezoeken.
- Aantal contactmomenten per cliënt.
- Aantal overtredingen of delicten tijdens begeleiding.
- Mate van naleving van voorwaarden en afspraken.
- Effectiviteit van de begeleiding en toezicht op basis van herhaling van delicten.

Bevindingen

De Raad heeft de jaarverslagen over de jaren 2018 tot en met 2022 van de Reclassering ontvangen. Daarin staat in verband met het beleidsveld 'Begeleiding en Toezicht', het aantal nieuwe begeleidingszaken dat de Reclassering in het betreffende jaar heeft ontvangen en het aantal personen dat in het kader van elektronisch toezicht wordt gemonitord. Er ontbreekt cijfermatige informatie over onder meer: het aantal gesprekken en interventies die zijn uitgevoerd met klanten, de gemiddelde duur van begeleidingstrajecten het aantal huisbezoeken, het aantal contactmomenten per cliënt, het aantal overtredingen of delicten tijdens begeleiding, de mate van naleving van voorwaarden en afspraken over de effectiviteit van de begeleiding en toezicht op basis van herhaling van delicten.

Van de Reclassering heeft de Raad begrepen dat zij sinds 2019 een nieuw registratiesysteem heeft. Echter, vanwege het gebrek aan personeel heeft het uitvoeren van de taken van Reclassering voorrang boven het registreren en bijhouden van statistieken.

In de wederhoorfase stelt de minister dat in 2025 in samenwerking met de beleidsorganisatie data structureel en systematisch worden bijgehouden en geanalyseerd.

3. Analyse en beantwoording onderzoeksvragen

3.1. Analyse

Nazorg

Door het houden van toezicht op de naleving van voorwaarden tijdens de gehele verlofperiode en dus ook na het elektronisch toezicht alsmede door het begeleiden van veroordeelden tijdens de gehele periode van v.i. kan worden voorkomen dat veroordeelden terugvallen in crimineel gedrag. Het feit dat de Reclassering wegens tekort aan personeel geen toezicht kan uitoefenen op de naleving van voorwaarden in de verlofperiode zonder elektronisch toezicht en de veroordeelden niet gedurende de gehele periode van v.i. kan begeleiden, is naar het oordeel van de Raad onacceptabel. Het verlenen van deze nazorg komt ook ten goede van de veiligheid van de samenleving. De Raad is daarom content dat de Reclassering inmiddels over de nodige personeelscapaciteit beschikt om zich volledig van haar taak te kunnen kwijten. De Raad is van oordeel dat de capaciteit op sterkte moet worden gehouden.

Procedures

De Raad vindt het positief dat de Reclassering werkprocessen heeft opgesteld en deze ook volgt, om de processen te stroomlijnen. De Raad benadrukt dat het van belang is de werkprocessen nauwgezet te volgen. Werkprocessen moeten ook regelmatig worden geëvalueerd en daar waar nodig worden bijgesteld. Door het volgen van gestandaardiseerde werkprocedures kunnen reclasseringsmedewerkers ervoor zorgen dat elke cliënt dezelfde kwaliteit van begeleiding, toezicht en nazorg ontvangt. Daardoor wordt consistente, efficiënte, transparante en kwalitatief hoogwaardige begeleiding, toezicht en nazorg, gewaarborgd. Dat kan bijdragen tot het succesvol re-integreren van veroordeelden in de samenleving.

Personeel

De Reclassering kampte met een tekort aan reclasseringswerkers. De Raad is verheugd dat ten tijde van wederhoor bij de Reclassering negen reclasseringswerkers zijn aangenomen, zodat daarmee het personeelstekort is opgeheven. De Raad vertrouwt erop dat na de inwerking van de nieuwe reclasseringswerkers de Reclassering zodanig geëquipeerd is dat ze haar taken beter kan uitvoeren.

Er moeten meer mogelijkheden voor deskundigheidsbevordering van reclasseringswerkers worden gecreëerd. Reclasseringswerkers moeten meer gelegenheid krijgen om deel te nemen aan relevante trainingen, workshops en conferenties. Opleiding en deskundigheidsbevordering zijn immers essentieel voor reclasseringswerkers om hun professionele ontwikkeling te bevorderen, hetgeen uiteindelijk ten goede komt aan de klanten die zij begeleiden.

Interne sturing

Uit het onderzoek blijkt dat het MT van de Reclassering onder meer een open communicatiecultuur hanteert en regelmatig werkoverleggen houdt. De Raad acht dit positief. Door middel van effectieve interne sturing kunnen reclasseringswerkers beter worden ondersteund en gemotiveerd om hun werk op een professionele en doeltreffende manier uit te voeren.

Samenwerking

De Raad is van oordeel dat een goede samenwerking tussen de Reclassering en de betrokken instanties essentieel is voor een effectief toezicht op, en effectieve begeleiding van personen die veroordeeld zijn of in aanraking zijn gekomen met justitie. Daartoe moet de Reclassering naar het oordeel van de Raad

regelmatige overlegstructuren opzetten met in elk geval de FMA om niet alleen de lopende zaken te bespreken maar ook de samenwerking te evalueren. Het is ook van belang dat de samenwerking met name met Brasami wordt geëvalueerd en bijgesteld om zo tot een optimale samenwerkingsvorm te komen. De Raad vindt het positief dat de minister voornemens is om de evaluatie van werkprocedures en overlegstructuren met samenwerkingspartners in 2025 als prioriteit te stellen.

Resultaten

Als gevolg van het personeelstekort houdt de Reclassering geen data bij. De Raad gaat ervan uit dat met de indienstneming van nieuwe medewerkers, het bijhouden van data door de Reclassering wordt opgepakt. Door het bijhouden hiervan kan de Reclassering de effectiviteit van haar interventies en begeleiding monitoren en waar nodig bijsturen. Deze data moeten regelmatig worden geanalyseerd en geëvalueerd om te bepalen welke interventies effectief zijn en waar eventuele verbeteringen mogelijk zijn. Op basis van deze data zou de Reclassering ook verantwoording moeten afleggen aan het Ministerie van Justitie. Het voornemen om in 2025 in samenwerking met de beleidsorganisatie data structureel en systematisch zullen worden bijgehouden en geanalyseerd, biedt perspectief.

3.2. Beantwoording deelvragen en onderzoeksvraag

3.2.1. Deelvragen

In hoeverre is de Reclassering toegerust qua procedures en personeel om nazorg te verlenen?

De Reclassering beschikt over werkprocessen om de werkzaamheden in verband met het verlenen van nazorg te stroomlijnen. Ook het feit dat de reclasseringswerkers intern door het managementteam en hun teamchef worden begeleid (interne sturing) is bevorderlijk voor het verlenen van nazorg.

Bij de aanvang van dit onderzoek was de Reclassering qua aantal reclasseringswerkers niet toegerust om nazorg te verlenen. Tijdens de wederhoorfase heeft de Reclassering reclasseringswerkers aangenomen. De Raad vertrouwt erop dat na de inwerking van de nieuwe reclasseringswerkers de Reclassering qua kwantitatief en kwalitatief zodanig geëquipeerd is dat ze haar taken beter kan uitvoeren.

Ook qua expertise van het personeel is de Reclassering niet toegerust om nazorg te verlenen omdat veel voorgenomen/geplande opleiding/cursussen in het kader van deskundigheidsbevordering geen doorgang vinden, onder meer vanwege het tekort aan financiële middelen op de begroting.

In welke mate wordt op de taakuitvoering gestuurd?

Binnen de Reclassering vindt sturing op operationeel en op strategisch niveau plaats. Daarnaast kunnen de reclasseringswerkers te allen tijde binnenlopen bij het managementteam om gevallen of lopende zaken die zij nodig achten, te bespreken. Gelet hierop is de Raad van oordeel dat in voldoende mate wordt gestuurd op de taakuitvoering.

In hoeverre werkt de Reclassering samen met andere instanties?

In het kader van het uitoefenen van toezicht op de naleving van voorwaarden en het begeleiden van personen die in contact zijn gekomen met justitie, werkt de Reclassering samen met verschillende organisaties. Genoemd kan worden het Ministerie van Justitie, het OM, de Jeugdreclassering, het SDKK, de FMA en Brasami.

De Reclassering moet naar het oordeel van de Raad regelmatige overlegstructuren hebben met participatie van de instanties waarmee zij samenwerkt om naast de lopende zaken ook de samenwerking te bespreken en te evalueren.

In hoeverre is managementinformatie beschikbaar?

De Reclassering heeft sinds 2019 een nieuw registratiesysteem, maar zij registreert noch houdt alle cijfers bij. Door het niet bijhouden en analyseren van haar resultaten kan de Reclassering niet bepalen welke de meest effectieve interventies zijn en waar verbeteringen mogelijk zijn.

3.2.2. Centrale vraag

In welke mate geeft de Reclassering invulling aan haar wettelijke taak om nazorg te verlenen?

De Raad concludeert dat de Reclassering slechts deels invulling geeft aan haar wettelijke taak om nazorg te verlenen, omdat de organisatie wegens capaciteitsgebrek geen toezicht uitoefent op de naleving van voorwaarden in de verloopperiode zonder elektronisch toezicht. Bovendien begeleidt de Reclassering de veroordeelden niet gedurende de gehele periode van v.i.

4. Aanbevelingen

Aan de minister van Justitie

Voor de Reclassering:

- Draag zorg voor deskundigheidsbevordering van reclasseringswerkers.
- Bevorder de samenwerking met alle betrokken organisaties, de FMA en Brasami, al dan niet door het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten/-protocollen.
- Hou toezicht op de naleving van de voorwaarden gedurende de gehele VI- en verlofperiode.
- Draag zorg voor het bijhouden van data.

